

Continuem en contacte

Visat núm. 7
(abril 2009)

per **Dóra Bakucz**

No és gens fàcil parlar d'algú que ja no pot estar amb nosaltres, i que va ser, per a mi, no només una persona simpàtica amb qui tenia contacte professional o un professor jove de la universitat, sinó que va ser realment un amic, i dels més especials.

«Ha deixat un forat», diu una amiga comuna. I jo sento el mateix quan vaig a Barcelona, torno a Gràcia i passo per davant de la casa on vivia —després d'haver passat tres anys a Budapest—, i que compartíem durant tres mesos quan jo era a Barcelona amb una beca de la Generalitat.

L'Eloi va ser una persona que no separava la vida privada de la vida professional, la seva feina era alhora un passatemps per a ell, cosa que passa amb els que treballen per vocació.

Vaig conèixer l'Eloi com a lector de català a la Universitat ELTE de Budapest, ell va ser el meu primer professor de català. Encara recordo bé les classes, la seva manera d'ensenyar, d'explicar-ho tot amb anècdotes divertides o buscant alguna associació per recordar paraules, expressions o formes gramaticals.

A Budapest, l'Eloi es va enamorar de la nostra llengua, i es va convertir ben aviat no només en un ambaixador de la cultura catalana a Hongria, sinó també en el de la literatura hongaresa a Catalunya amb les seves traduccions.

L'Eloi venia sovint a Hongria, recordo que l'estiu del 2003 em va trucar i em va preguntar si tenia ganes d'anar a Barcelona i d'ajudar-lo amb una traducció. I jo, com que cada estiu buscava alguna excusa per anar a Catalunya i aquell any encara no l'havia trobat, vaig dir que sí. Vam estar dues setmanes començant la traducció de *Felszámolás (Liquidació)* d'Imre Kertész, que després continuàrem a distància. Per sort teníem el mateix bioritme, ens llevàvem tard i treballàvem fins a la matinada, escoltàvem música hongaresa i per descansar sortíem al balcó de casa seva, ell per fumar un Fleur de Savane, jo simplement per mirar, amb ell, la gent que passava per aquell carrer estret de Gràcia.

Recordo també els seminaris de traducció a Balatonfüred que organitzàrem dos anys seguits —el 2005 i el 2006—, recordo com després d'haver traduït un fragment, paràvem per llegir-lo en veu alta i escoltar el ritme del text. L'Eloi sempre deia que tots els textos tenien el seu ritme i és el que s'havia d'aconseguir també en la llengua de la traducció.

De l'any 2006 recordo els tres mesos a Barcelona, quan em va oferir una habitació petita del seu pis, que els vam passar menjant el mateix menú: ravioli, pizza, pa amb o sense tomàquet o arròs amb tonyina, la seva especialitat. Jo m'estava moltes hores a la biblioteca, però quan tots dos érem a casa tampoc no hi havia cap problema, ell feia les seves traduccions i jo escrivia un treball sobre els personatges femenins de Salvador Espriu. El setembre vam estar plegats al congrés de l'AILLC, que aquell any es va celebrar a Budapest, i on l'Eloi va parlar de les seves traduccions. Un mes més tard ens vam acomiadar a l'aeroport de Barcelona, i ja no l'he tornat a veure.

Havia de venir a Budapest el gener de l'any següent, però finalment no va poder perquè havia d'enllestir una traducció. I per acabar amb un record personal, recordo i mai no oblidaré la darrera frase del seu últim missatge del mes de febrer de 2007: «Continuem en contacte, sok puzsi (molts petons), Eloi».

Eloi Castelló

Eloi Castelló

Comentaris sobre traduccions

Aquell que escalfa l'ànima
per Károly Morvay

Continuem en contacte
per Dóra Bakucz

Descansa en pau, amic!
per Kálmán Faluba

**—Hi ha un noi català que vol aprendre hongarès.
Vols fer-li classes?**
per Krisztina Nemes

Fragments

Édes Anna - Kosztolányi Dezső

Sorstalanság - Kertész Imre

Bibliografia

Traduccions de l'hongarès al català

Enllaços sobre Eloi Castelló